31992L0057

26.8.1992. EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS L 245/6

PADOMES DIREKTĪVA 92/57/EEK
(1992. gada 24. jūnijs)
par darba drošības un veselības aizsardzības minimālo prasību īstenošanu pagaidu vai pārvietojamajos būvlaukumos (astotā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomiskās Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 118.a pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ([1]), kas iesniegts pēc konsultācijām ar Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju,

sadarbībā ar Eiropas Parlamentu ([2]),

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas viedokli ([3]),

tā kā Līguma 118.a pants paredz, ka Padome direktīvu veidā pieņem minimālās prasības uzlabojumu ieviešanas veicināšanai, jo īpaši attiecībā uz darba apstākļiem, lai nodrošinātu labāku darbinieku drošības un veselības aizsardzības līmeni;

tā kā saskaņā ar minēto pantu šīm direktīvām jāizvairās no administratīvu, finansiālu un juridisku ierobežojumu uzspiešanas tādā veidā, ka tiktu kavēta mazo un vidējo uzņēmumu izveidošana un attīstība;

tā kā Komisijas paziņojums par tās programmu attiecībā uz darba drošību, higiēnu un veselības aizsardzību ([4]) paredz pieņemt direktīvu, kuras mērķis ir garantēt darbinieku drošību un veselības aizsardzību pagaidu vai pārvietojamajos būvlaukumos;

tā ka Padome savā 1987. gada 21. decembra rezolūcijā par darba drošību, higiēnu un veselības aizsardzību ([5]) ir ņēmusi vērā Komisijas nodomu tuvākajā nākotnē Padomei iesniegt minimālās prasības attiecībā uz pagaidu vai pārvietojamajiem būvlaukumiem;

tā kā pagaidu vai pārvietojamie būvlaukumi veido darbības zonu, kurā darbinieki ir pakļauti īpaši lielam riskam;

tā kā neapmierinoša arhitektūras un/vai organizatoriskā izvēle vai arī slikta darbu plānošana projekta sagatavošanas posmā ir bijušas par iemeslu vairāk nekā pusei darba negadījumu, kas notikuši Kopienas būvlaukumos;

tā kā katrā dalībvalstī pirms darbu sākšanas jāinformē iestādes, kas atbild par darba drošību un veselības aizsardzību, par tādu darbu izpildi, kuru mērogs pārsniedz noteiktu robežu;

tā kā laikā, kad projekts tiek īstenots, neatbilstīga koordinēšana var izraisīt lielu skaitu darba negadījumu, jo īpaši, ja dažādi uzņēmumi vienlaikus vai pēc kārtas strādā vienā un tajā pašā pagaidu vai pārvietojamajā būvlaukumā;

tā kā projekta sagatavošanas posmā un arī darba izpildes laikā tādēļ ir nepieciešams uzlabot koordināciju starp dažādām iesaistītajām pusēm;

tā kā minimālo prasību, kuru mērķis ir garantēt labākus darba drošības un veselības aizsardzības standartus pagaidu vai pārvietojamajos būvlaukumos, ievērošanai ir būtiska nozīme darbinieku drošības un veselības nodrošināšanā;

tā kā gadījumos, kad pašnodarbinātās personas un darba devēji personiski iesaistās darba veikšanā, viņi ar savu darbību pagaidu vai pārvietojamajos būvlaukumos var pakļaut briesmām darbinieku drošību un veselību;

tā kā tādēļ ir nepieciešams attiecināt uz pašnodarbinātajām personām un darba devējiem, kas paši iesaistās darba izpildē būvlaukumā, atbilstīgos Padomes 1989. gada 30. novembra Direktīvas 89/655/EEK noteikumus par drošības un veselības aizsardzības minimālajām prasībām, darbiniekiem lietojot darba aprīkojumu darba vietās (otrā atsevišķā direktīva) ([6]), un Padomes 1989. gada 30. novembra Direktīvas 89/656/EEK noteikumus par veselības aizsardzības un drošības minimālajām prasībām, darbiniekiem lietojot individuālus aizsardzības līdzekļus darba vietās (trešā atsevišķā direktīva) ([7]);

tā kā šī ir atsevišķā direktīva Padomes 1989. gada 12. jūnija Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē par

([1]) OV C 213, 28.8.1990., 2. lpp. un OV C 112, 27.4.1991., 4. lpp.
([2]) OV C 78, 18.3.1990., 172. lpp. un OV C 150, 15.6.1992.
([3]) OV C 120, 6.5.1991., 24. lpp.
([4]) OV C 28, 3.2.1988., 3. lpp.
([5]) OV C 28, 3.2.1988., 1. lpp.
([6]) OV L 393, 30.12.1989., 13. lpp.
([7]) OV L 393, 30.12.1989., 18. lpp.

pasākumu ieviešanu, lai veicinātu darbinieku drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanu [1]; tā kā tādēļ minētās direktīvas noteikumi ir pilnībā attiecināmi uz pagaidu vai pārvietojamajiem būvlaukumiem, neierobežojot stingrākos un/vai specifiskos noteikumus, kas iekļauti šajā direktīvā;

tā kā šī direktīva ir praktisks solis ceļā uz iekšējā tirgus sociālās dimensijas sasniegšanu un tā īpaši atsaucas uz Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīvu 89/106/EEK attiecībā par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu par celtniecības produktiem tuvināšanu [2] un Padomes 1989. gada 18. jūlija Direktīvu 89/440/EEK, kas ievieš labojumus Direktīvā 71/305/EEK par procedūru koordinēšanu, piešķirot tiesības pildīt būvdarbu valsts līgumus [3];

tā kā saskaņā ar Padomes Lēmumu 74/325/EEK [4] Komisija konsultē Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju ar mērķi sagatavot priekšlikumus šajā jomā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Regulēšanas priekšmets

1. Šī direktīva, kas ir astotā atsevišķā direktīva Padomes Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē, nosaka drošības un veselības aizsardzības minimālās prasības pagaidu vai pārvietojamajos būvlaukumos, kā definēts 2. panta a) punktā.

2. Šī direktīva neattiecas uz urbumiem un izrakteņu ieguvi ieguves rūpniecības nozarē Padomes 1974. gada 27. jūnija Lēmuma 74/326/EEK par Raktuvju darba drošības un veselības aizsardzības komisijas pienākumu paplašināšanu uz visām derīgo izrakteņu ieguves rūpniecības nozarēm [5] 1. panta 2. punkta nozīmē.

3. Direktīvas 89/391/EEK noteikumi ir pilnībā attiecināmi uz 1. punktā minēto, neierobežojot stingrākos un/vai specifiskos noteikumus, kas iekļauti šajā direktīvā.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

a) "pagaidu vai pārvietojamais būvlaukums" (turpmāk saukts "būvlaukums") nozīmē jebkuru būvlaukumu, kurā tiek veikti būvdarbi vai inženiertehniski darbi; šādu darbu neizsmeļošs uzskaitījums ir sniegts 1. pielikumā;

b) "klients" nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kuras uzdevumā projekts tiek veikts;

c) "projekta vadītājs" nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas atbild par projekta sagatavošanu un/vai izpildi, un/vai projekta izpildes uzraudzību un kas rīkojas klienta vārdā;

d) "pašnodarbināta persona" nozīmē jebkuru personu, izņemot tās, kas minētas Direktīvas 89/391/EEK 3. panta a) un b) punktā, kuras profesionālā darbība ir ieguldījums projekta izpildē;

e) "darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinators projekta sagatavošanas posmā" nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kam klients un/vai projekta vadītājs ir uzticējis 5. pantā minēto pienākumu veikšanu projekta sagatavošanas posmā;

f) "darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinators projekta izpildes posmā" nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kam klients un/vai projekta vadītājs ir uzticējis 6. pantā minēto pienākumu veikšanu projekta izpildes posmā.

3. pants

Koordinatoru iecelšana — Darba drošības un veselības aizsardzības plāns — Iepriekšējs paziņojums

1. Jebkuram būvlaukumam, kurā darbojas vairāk nekā viens darba uzņēmējs, klients vai projekta vadītājs ieceļ vienu vai vairākus darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinatorus atbilstīgi 2. panta e) un f) punktā sniegtajām definīcijām.

2. Klients vai projekta vadītājs nodrošina, lai pirms būvlaukuma izveidošanas tiktu izstrādāts darba drošības un veselības aizsardzības plāns saskaņā ar 5. panta b) punktu.

Pēc konsultācijām ar vadību un darbiniekiem, dalībvalstis drīkst pieļaut atkāpes no pirmās daļas noteikumiem, izņemot gadījumus, kad:

— attiecīgais darbs ir saistīts ar īpašiem riska veidiem, kas uzskaitīti 2. pielikumā, vai

— attiecīgajam darbam ir nepieciešams iepriekšējais paziņojums saskaņā ar šī panta 3. punktu.

3. Gadījumā, ja būvlaukumos:

— darbs tiek plānots uz laiku, kas ilgāks par 30 darba dienām, un tajā vienlaikus tiek nodarbināti vairāk nekā 20 darbinieki, vai

— plānotais darba apjoms pārsniedz 500 cilvēkdienas,

[1] OV L 183, 29.6.1989., 1. lpp.
[2] OV L 40, 11.2.1989., 12. lpp.
[3] OV L 210, 21.7.1989., 1. lpp. Labots ar Komisijas Lēmumu 90/380/EEK (OV L 187, 19.7.1990., 55. lpp.).
[4] OV L 185, 9.7.1974., 15. lpp. Pēdējo reizi labots ar 1985. gada Pievienošanās Aktu.
[5] OV L 185, 9.7.1974., 18. lpp.

klients vai projekta vadītājs pirms darbu sākšanas nosūta kompetentām iestādēm iepriekšējo paziņojumu, kas sastādīts atbilstīgi 3. pielikumam.

Iepriekšējam paziņojumam ir jābūt novietotam būvlaukumā redzamā vietā un, ja nepieciešams, tas ir regulāri jāatjauno.

4. pants

Projekta sagatavošanas posms: vispārīgie principi

Projekta vadītājs vai, atbilstīgā situācijā, klients, dažādos projekta izstrādes un sagatavošanas posmos ievēro Direktīvā 89/391/EEK minētos vispārīgos profilakses principus attiecībā uz darba drošību un veselības aizsardzību, jo īpaši:

— kad tiek lemts par arhitektūras, tehniskajiem un/vai organizatoriskajiem aspektiem, plānojot dažādus jautājumus vai darba posmus, kas norisināsies vienlaikus vai arī pēc kārtas,

— kad tiek aprēķināts šāda darba vai darba posmu veikšanai nepieciešamais laiks. Katru reizi, kad tas nepieciešams, jāņem vērā visi darba drošības un veselības aizsardzības plāni un dokumenti, kas izstrādāti saskaņā ar 5. panta b) un c) punktiem, vai laboti saskaņā ar 6. panta c) punktu.

5. pants

Projekta sagatavošanas posms: koordinatoru pienākumi

Darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinators(-i), ko ieceļ projekta sagatavošanas posmā saskaņā ar 3. panta 1. punktu:

a) koordinē 4. panta noteikumu izpildi;

b) izstrādā vai liek izstrādāt darba drošības un veselības aizsardzības plānu, kurā izklāstīti noteikumi, kas jāievēro attiecīgajā būvlaukumā, ja nepieciešams, ņemot vērā rūpnieciskās darbības, kas notiek laukumā; šajā plānā ir jāiekļauj arī konkrēti pasākumi attiecībā uz darbu, kas ietilpst vienā vai vairākās 2. pielikumā minētajās kategorijās;

c) sagatavo projekta raksturam atbilstīgu dokumentāciju, kurā iekļauta attiecīgā darba drošības un veselības aizsardzības informācija, kas jāņem vērā, veicot jebkādus sekojošos darbus.

6. pants

Projekta izpildes posms: koordinatoru pienākumi

Darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinators(-i), ko ieceļ projekta izpildes posmā saskaņā ar 3. panta 1. punktu:

a) koordinē vispārīgo profilakses un drošības principu īstenošanu:

— kad tiek lemts par tehniskajiem un/vai organizatoriskajiem aspektiem, plānojot dažādus jautājumus vai darba posmus, ko veic vienlaikus vai pēc kārtas,

— kad aprēķina šāda darba vai darba posmu izpildei nepieciešamo laika periodu;

b) koordinē attiecīgo noteikumu īstenošanu, lai nodrošinātu, ka darba devēji un, ja nepieciešams darbinieku aizsardzībai, arī pašnodarbinātās personas:

— konsekventi ievēro principus, kas noteikti 8. pantā,

— ja nepieciešams, ievēro darba drošības un veselības aizsardzības plānu, kas minēts 5. panta b) punktā;

c) veic vai liek veikt visus pielāgojumus, kas ir nepieciešami 5. panta b) punktā minētajam darba drošības un veselības aizsardzības plānam un 5. panta c) punktā minētajiem dokumentiem, ņemot vērā paveikto darbu un visas notikušās izmaiņas;

d) organizē sadarbību starp darba devējiem, ieskaitot tos darba devējus, kas vienā un tajā pašā būvlaukumā strādā pēc kārtas, viņu darbību koordinēšanu, lai aizsargātu darbiniekus un novērstu negadījumus un arodslimību draudus, kā arī organizē savstarpēju informācijas apmaiņu, kā paredzēts Direktīvas 89/391/EEK 6. panta 4. punktā, nodrošinot pašnodarbinātu personu iesaistīšanu šajā procesā, kad tas nepieciešams;

e) koordinē pasākumus, lai pārbaudītu, vai darba procedūras tiek veiktas pareizi;

f) veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka būvlaukumā ielaiž tikai personas, kam ir atļauts tur uzturēties.

7. pants

Klientu, projekta vadītāju un darba devēju atbildība

1. Ja klients vai projekta vadītājs ir iecēlis koordinatoru vai koordinatorus 5. un 6. pantā minēto pienākumu veikšanai, ne klients, ne darba devējs netiek atbrīvoti no savas atbildības šajā jomā.

2. 5. un 6. panta un šī panta 1. punkta izpilde neietekmē darba devēja atbildības principu, kas paredzēts Direktīvā 89/391/EEK.

8. pants

Direktīvas 89/391/EEK 6. panta izpilde

Veicot darbu, ievēro Direktīvas 89/391/EEK 6. pantā minētos principus, jo īpaši attiecībā uz:

a) būvlaukuma uzturēšanu labā kārtībā un apmierinošā tīrības stāvoklī;

b) vietas izvēli darba pozīcijām, rēķinoties ar nepieciešamību piekļūt šīm darba vietām, kā arī pārvietošanās un kustības maršrutu un iekārtu izvietošanas zonu noteikšanu;

c) nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tiek izmantoti dažādi materiāli;

d) tehnisko apkopi, pārbaudēm pirms nodošanas ekspluatācijā un regulārām instalāciju un iekārtu pārbaudēm, ko veic ar mērķi izlabot jebkādas kļūmes, kas varētu ietekmēt darbinieku drošību un veselību;

e) dažādu materiālu uzglabāšanas zonu marķēšanu un ierīkošanu, jo īpaši attiecībā uz bīstamiem materiāliem vai vielām;

f) nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tiek novākti izmantotie bīstamie materiāli;

g) atkritumu un būvgružu glabāšanu un apglabāšanu vai novākšanu;

h) izmaiņām faktiskajā laika periodā, kas tiks atvēlēts dažādiem darbiem vai darba posmiem, pamatojoties uz darba gaitu būvlaukumā;

i) darba devēju un pašnodarbināto personu sadarbību;

j) mijiedarbību ar rūpnieciskajām darbībām tajā vietā, kurā vai kuras tuvumā atrodas būvlaukums.

9. pants

Darba devēju pienākumi

Lai būvlaukumā nodrošinātu darba drošību un veselības aizsardzību atbilstīgi 6. un 7. pantā minētajiem nosacījumiem, darba devēji:

a) veic pasākumus, kas atbilst 4. pielikumā minētajām minimālajām prasībām, jo īpaši, īstenojot 8. pantu;

b) ņem vērā darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinatora(-u) norādījumus.

10. pants

Citu personu grupu pienākumi

1. Lai būvlaukumā nodrošinātu darba drošību un veselības aizsardzību, pašnodarbinātās personas:

a) jo īpaši ievēro sekojošo, *mutatis mutandis*:

(i) Direktīvas 89/391/EEK 6. panta 4. punkta un 13. panta, un šīs direktīvas 8. panta un 4. pielikuma prasības;

(ii) Direktīvas 89/655/EEK 4. panta un pielikuma attiecīgos noteikumus;

(iii) Direktīvas 89/656/EEK 3. pantu, 4. panta 1. līdz 4. un 9. punktu, un 5. pantu;

b) ņem vērā darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinatora(-u) norādījumus.

2. Lai būvlaukumā nodrošinātu darba drošību un veselības aizsardzību gadījumos, kad darba devēji ir personiski iesaistīti darba procesā būvlaukumā, viņi:

a) jo īpaši ievēro sekojošo, *mutatis mutandis*:

(i) Direktīvas 89/391/EEK 13. pantu;

(ii) Direktīvas 89/655/EEK 4. pantu un pielikuma attiecīgos noteikumus;

(iii) Direktīvas 89/656/EEK 3. pantu, 4. panta 1., 2., 3., 4. un 9. punktu, un 5. pantu;

b) ņem vērā darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinatora(-u) piezīmes.

11. pants

Informācija darbiniekiem

1. Neierobežojot Direktīvas 89/391/EEK 10. panta noteikumus, darbiniekus un/vai viņu pārstāvjus informē par visiem pasākumiem, kas tiks veikti būvlaukumā saistībā ar viņu darba drošību un veselības aizsardzību.

2. Informācijai jābūt saprotamai attiecīgajiem darbiniekiem.

12. pants

Apspriešanās ar darbiniekiem un to iesaistīšana

Apspriešanās ar darbiniekiem un/vai viņu pārstāvjiem un darbinieku un/vai viņu pārstāvju iesaistīšana notiek saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 11. pantu par jautājumiem, kas aplūkoti šīs direktīvas 6., 8. un 9. pantā, ja nepieciešams, nodrošinot

atbilstīgu koordinēšanu starp darbiniekiem un/vai viņu pārstāvjiem uzņēmumos, kas veic darbības darba vietā, ņemot vērā darba vietas lielumu un ar to saistīto risku.

13. pants

Pielikumu labojumi

1. Šīs direktīvas 1., 2. un 3. pielikuma labojumus pieņem Padome saskaņā ar procedūru, kas noteikta Līguma 118.a pantā.

2. Tīri tehniski labojumi 4. pielikumā, kas radušies dēļ:

— direktīvu par tehnisko saskaņošanu un standartizāciju pieņemšanas attiecībā uz pagaidu vai pārvietojamajiem būvlaukumiem, un/vai

— tehniskiem sasniegumiem, izmaiņām starptautiskajos noteikumos vai specifikācijās, vai zināšanās pagaidu un pārvietojamo būvlaukumu jomā,

pieņem saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 17. pantā noteikto procedūru.

14. pants

Noslēguma noteikumi

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības ne vēlāk kā līdz 1993. gada 31. decembrim.

Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

2. Kad dalībvalstis paredz šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā veikt šādas atsauces.

3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus tiesību aktus, ko tās jau ir pieņēmušas vai pieņem jomā, kuru regulē šī direktīva.

4. Ik pēc četriem gadiem dalībvalstis ziņo Komisijai par šīs direktīvas noteikumu praktisko ieviešanu, norādot darba devēju un darba ņēmēju.

Komisija informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju.

5. Komisija regulāri iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs direktīvas ieviešanu, ņemot vērā 1., 2., 3. un 4. punktu.

15. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1992. gada 24. jūnijā

Padomes vārdā —

prezidents

José DA SILVA PENEDA

1. PIELIKUMS

ŠĪS DIREKTĪVAS 2. PANTA a) PUNKTĀ MINĒTO BŪVDARBU UN IN ŽENIERTEHNISKO DARBU NEIZSMEĻOŠS UZSKAITĪJUMS

1. Rakšanas darbi
2. Zemes darbi
3. Celtniecība
4. Saliekamo konstrukciju sastāvdaļu montāža un demontāža
5. Pārbūve vai aprīkošana
6. Izmaiņas
7. Atjaunošana
8. Remontdarbi
9. Demontāža
10. Nojaukšana
11. Uzturēšana
12. Apkope — krāsošanas un tīrīšanas darbi
13. Drenāža

2. PIELIKUMS

NEIZSMEĻOŠS TO DARBU UZSKAITĪJUMS, KAS SAISTĪTI AR ĪPAŠIEM RISKIEM ATTIECĪBĀ UZ DARBINIEKU DARBA DROŠĪBU UN VESELĪBAS AIZSARDZĪBU, KĀ MINĒTS ŠĪS DIREKTĪVAS 3. PANTA 2. PUNKTA OTRAJĀ DAĻĀ

1. Darbs, kas saistīts ar darbinieku apbēršanas risku zemes nogruvuma rezultātā, nogrimšanu purvā vai krišanu no augstuma, ja risku jo īpaši pastiprina darba raksturs vai izmantotie procesi, vai darba vietas vai zonas vide (*).
2. Darbs, kas pakļauj darbiniekus riskam, kas saistīts ar ķīmiskām vai bioloģiskām vielām, kuras rada īpašas briesmas darbinieku drošībai un veselībai vai uz kurām attiecas ar likumu noteikta prasība veikt veselības uzraudzību.
3. Darbs ar jonizējošo radiāciju, kurā nepieciešams noteikt kontrolētas vai uzraudzībā esošas zonas, kā noteikts Direktīvas 80/836/*Euratom* (1) 20. pantā.
4. Darbs augstsprieguma līniju tuvumā.
5. Darbs, kurā darbinieki ir pakļauti riskam noslīkt.
6. Darbs akās, pazemē veicamos zemes darbos, tuneļos.
7. Darbs, ko veic ūdenslīdēji, izmantojot gaisa padeves sistēmu.
8. Darbs, ko darbinieki veic kesonos zem atmosfēras spiediena.
9. Darbs, kas saistīts ar sprāgstvielu izmantošanu.
10. Darbs, kas saistīts ar saliekamo konstrukciju smagu sastāvdaļu montāžu vai demontāžu.

(*) Ieviešot 1. punktu, dalībvalstīm ir iespēja noteikt rādītājus atsevišķām situācijām.

(1) OV L 246, 17.9.1980., 1. lpp. Pēdējo reizi labots ar Direktīvu 84/467/*Euratom* (OV L 265, 5.10.1984., 4. lpp.).

3. PIELIKUMS

ŠĪS DIREKTĪVAS 3. PANTA 3. PUNKTA PIRMAJĀ DAĻĀ MINĒTĀ IEPRIEKŠĒJĀ PAZIŅOJUMA SATURS

1. Nosūtīšanas datums: .....
2. Precīza būvlaukuma adrese: .....
.....
3. Klienta(-u) vārds(-i) un adrese(-s): .....
.....
4. Projekta veids: .....
5. Projekta vadītāja(-u) vārds(-i) un adrese(-s): .....
.....
6. Projekta sagatavošanas posma darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinatora(u) vārds(i) un adrese(s): .....
.....
7. Projekta izpildes posma darba drošības un veselības aizsardzības lietu koordinatora(u) vārds(i) un adrese(s):.....
.....
.....
8. Datums, kurā tiek plānots sākt darbu būvlaukumā:
9. Plānotais darba ilgums būvlaukumā: .....
10. Plānotais maksimālais darbinieku skaits būvlaukumā:
11. Plānotais darba uzņēmēju un pašnodarbināto personu skaits būvlaukumā: .....
.....
12. Informācija par jau izvēlētajiem darba uzņēmējiem: .....
.....
.....
.....
.....

4. PIELIKUMS

DARBA DROŠĪBAS UN VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS MINIMĀLĀS PRASĪBAS BŪVLAUKUMIEM,

kas minētas šīs direktīvas 9. pantā a) punktā un 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) daļā

Ievads

Šajā pielikumā izklāstītos pienākumus izpilda visos gadījumos, kad to prasa būvlaukuma, darbības, apstākļu vai riska raksturs.

Šajā pielikumā "telpas", cita starpā, nozīmē telpas ar jumtu.

A DAĻA

VISPĀRĪGĀS MINIMĀLĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ DARBA VIETĀM BŪVLAUKUMĀ

1. *Stabilitāte un izturība*

1.1. Materiāli, iekārtas un, vispārīgā nozīmē, jebkura sastāvdaļa, kas, atrodoties kustībā, var ietekmēt darbinieku drošību un veselību, ir jāpadara stabila atbilstīgā un drošā veidā.

1.2. Piekļūšana virsmām, kas veidotas no nepietiekami izturīgiem materiāliem, nav atļauta bez atbilstīga aprīkojuma vai līdzekļiem, kas ļauj darbu veikt drošos apstākļos.

2. *Energosadales instalācijas*

2.1. Instalācijas ir jāplāno, jāierīko un jāizmanto tā, lai nerastos ugunsgrēka vai eksplozijas risks; cilvēkiem ir jābūt atbilstīgi aizsargātiem no nāvējošām elektrotraumām, ko izraisa tiešs vai netiešs kontakts.

2.2. Iekārtu un aizsardzības ierīču plānojumā, ierīkošanā un izvēlē ir jāņem vērā sadalāmās enerģijas veids un jauda, ārējie apstākļi un to personu kompetence, kam ir iespējams piekļūt instalācijas sastāvdaļām.

3. *Avārijas ejas un izejas*

3.1. Avārijas ejām un izejām ir jābūt brīvām, un pēc iespējas taisnākā veidā jāved uz drošu zonu.

3.2. Briesmu gadījumā darbiniekiem ir jāspēj ātri un, cik vien iespējams, droši evakuēt visus darba pozīcijas.

3.3. Avārijas eju un izeju skaits, izvietojums un izmēri ir atkarīgi no būvlaukuma izmantošanas, tajā esošajām iekārtām un izmēriem, kā arī no maksimālā iespējamā klātesošo personu skaita.

3.4. Konkrētas avārijas ejas un izejas ir jāapzīmē ar norādēm saskaņā ar valsts normatīviem aktiem, ieviešot Direktīvu 77/576/EEK [1].

Šādām norādēm ir jābūt pietiekami izturīgām un novietotām atbilstīgās vietās.

3.5. Avārijas ejām un izejām, kā arī satiksmes ejām un durvīm, kas ved uz tiem, ir jābūt brīvām no šķēršļiem, lai tos bez kavēšanās varētu izmantot jebkurā laikā.

3.6. Avārijas ejas un izejas, ko nepieciešams apgaismot, ir jāaprīko ar atbilstīgās intensitātes avārijas apgaismojumu gadījumam, ja nedarbojas parastais apgaismojums.

4. *Ugunsgrēka atklāšana un dzēšana*

4.1. Atkarībā no vietas rakstura, telpu izmēriem un izmantošanas, tajā esošajām iekārtām, izmantojamo vielu fiziskajām un ķīmiskajām īpašībām, kā arī maksimālā iespējamā klātesošo cilvēku skaita, ir jānodrošina atbilstīgs skaits piemērotu ugunsdzēsības ierīču un, kur nepieciešams, arī ugunsgrēka detektori un trauksmes sistēmas.

[1] OV L 229, 7.9.1977., 12. lpp. Pēdējo reizi labots ar Direktīvu 79/640/EEK (OV L 183, 19.7.1979., 1. lpp.).

4.2. Šādas ugunsdzēsības ierīces, ugunsgrēka detektori un trauksmes sistēmas ir regulāri jāpārbauda un jāuztur kārtībā.

Regulāros laika intervālos ir jārīko atbilstīgas pārbaudes un mācības.

4.3. Manuālajām ugunsdzēsības iekārtām ir jābūt viegli pieejamām un vienkārši izmantojamām.

Iekārtas ir jāapzīmē ar norādēm atbilstīgi valsts normatīviem aktiem, ieviešot Direktīvu 77/576/EEK.

Šādām norādēm ir jābūt pietiekami izturīgām un novietotām atbilstīgās vietās.

5. *Ventilācija*

Ņemot vērā izmantojamās darba metodes un darbinieku fizisko slodzi, veicami pasākumi, lai nodrošinātu pietiekamu svaiga gaisa daudzumu.

Ja tiek izmantota mehāniskās ventilācijas sistēma, tā ir jāuztur darba kārtībā, un darbiniekus nedrīkst pakļaut caurvējiem, kas kaitē veselībai.

Kur tas nepieciešams darbinieku veselības aizsardzībai, ar kontroles sistēmu jāveic jebkādu kļūmju atklāšana.

6. *Pakļautība konkrētiem riska veidiem*

6.1. Darbiniekus nedrīkst pakļaut kaitīgam trokšņa līmenim vai kaitīgām ārējām ietekmēm (piemēram, gāzēm, tvaikiem, putekļiem).

6.2. Ja darbiniekiem ir jāieiet zonā, kurā atmosfēra var saturēt toksiskas vai kaitīgas vielas, vai nepietiekamu daudzumu skābekļa, vai arī tā ir viegli uzliesmojoša, šī slēgtā atmosfēras zona jāuzrauga un ir jāveic attiecīgi pasākumi, lai novērstu jebkādus draudus.

6.3. Nekādos apstākļos strādnieku nedrīkst pakļaut slēgtās atmosfēras ietekmei ar paaugstinātu bīstamību.

Strādnieks vismaz visu laiku ir jānovēro no ārpuses un ir jāveic visi attiecīgie piesardzības pasākumi, lai nodrošinātu viņam tūlītēju efektīvu palīdzību.

7. *Temperatūra*

Temperatūrai darba laikā ir jābūt piemērotai cilvēkiem, ņemot vērā izmantojamās darba metodes un darbiniekiem izvirzītās fiziskās prasības.

8. *Dabiskais un mākslīgais darba pozīciju, telpu un satiksmes eju apgaismojums būvlaukumā*

8.1. Cik tālu iespējams, darba pozīcijām, telpām un satiksmes ejām ir jābūt pietiekami apgaismotām ar dabisko gaismu un aprīkotām ar atbilstīgu un pietiekamu mākslīgo apgaismojumu naktī un tad, kad dabiskā dienas gaisma ir nepietiekama; ja nepieciešams, tiek izmantoti triecienizturīgi pārnēsājamie gaismas avoti.

Izmantotā mākslīgā apgaismojuma krāsa nedrīkst mainīt vai ietekmēt signālu vai norāžu uztveršanu.

8.2. Apgaismojuma instalācijas telpās, darba pozīcijās un satiksmes ejās ir jānovieto tā, lai ierīkotā apgaismojuma veida dēļ strādnieki netiktu pakļauti negadījuma riskam.

8.3. Mākslīgi apgaismotās telpās, darba pozīcijās un satiksmes ejās, kurās darbinieki ir jo īpaši pakļauti riskam gadījumos, ja nedarbojas mākslīgais apgaismojums, ir jāierīko atbilstīgās intensitātes avārijas apgaismojums.

9. *Durvis un vārti*

9.1. Bīdāmās durvis ir jāaprīko ar drošības ierīci, kas novērš durvju izslīdēšanu no sliedēm un apgāšanos.

9.2. Durvis un vārti, kas veras augšup, ir jāaprīko ar mehānismu, kas novērš krišanu lejup.

9.3. Durvīm un vārtiem, kas veras uz glābšanās ejām, ir jābūt atbilstīgi marķētiem.

9.4. Galvenokārt transportlīdzekļiem domātu vārtu tuvumā, ja gājēji nevar šos vārtus droši izmantot, ir jāierīko gājēju durvis; šādām durvīm ir jābūt skaidri marķētām, un tās visu laiku ir jātur neaizsprostotas.

9.5. Mehāniskajām durvīm un vārtiem ir jādarbojas, nepakļaujot darbiniekus nelaimes gadījuma riskam.

Tie ir jāaprīko ar avārijas izslēgšanas ierīcēm, kam jābūt viegli atpazīstamām un pieejamām un, ja vien tie gadījumos, kad pazūd strāva, neatveras automātiski, jābūt arī iespējai atvērt tos ar rokām.

10. *Satiksmes ejas — bīstamās zonas*

10.1. Satiksmes ejām, to skaitā kāpnēm, nostiprinātām pieslienamajām kāpnēm un iekraušanas/izkraušanas platformām un rampām, ir jābūt aprēķinātām, izvietotām, izplānotām un pieejamām tā, lai nodrošinātu tām vieglu, drošu un piemērotu piekļūšanu, neapdraudot darbiniekus, kas strādā šo satiksmes eju tuvumā.

10.2. Gājēju satiksmē un/vai preču pārvietošanā izmantojamo eju, to skaitā eju, ko izmanto iekraušanai un izkraušanai, izmēriem ir jāatbilst potenciālo lietotāju skaitam un veicamajai darbībai.

Ja satiksmes ejās tiek izmantoti transportlīdzekļi, ir jānodrošina pietiekama drošības josla vai atbilstīgas aizsargierīces pārējiem būvlaukuma lietotājiem.

Ejas ir skaidri jāmarķē, regulāri jāpārbauda un jāuztur kārtībā.

10.3. Starp transportlīdzekļu pārvietošanās ejām un durvīm, vārtiem, gājēju celiņiem, gaiteņiem un kāpnēm ir jābūt pietiekami lielai atstarpei.

10.4. Ja būvlaukumā ir zonas, kurām piekļūšana ir ierobežota, tās jāaprīko ar ierīcēm, kas nepieļauj nepiederošu darbinieku ienākšanu.

Jāveic atbilstīgi pasākumi, lai aizsargātu darbiniekus, kam ir atļauts ieiet bīstamajās zonās.

Bīstamās zonas ir jāaprīko ar skaidri redzamām norādēm.

11. *Iekraušanas platformas un rampas*

11.1. Iekraušanas platformām un rampām ir jāatbilst transportējamo kravu izmēriem.

11.2. Iekraušanas platformām ir jābūt vismaz vienai noejai.

11.3. Iekraušanas rampām ir jābūt pietiekami drošām, lai novērstu darbinieku nokrišanu.

12. *Pārvietošanās brīvība darba pozīcijā*

Grīdas zonai darba pozīcijā ir jābūt tādai, lai, ņemot vērā jebkādas tur atrodošās nepieciešamās iekārtas vai ierīces, darbinieki, veicot savu darbu, varētu pietiekami brīvi pārvietoties.

13. *Pirmā medicīniskā palīdzība*

13.1. Darba devējam ir jānodrošina pirmās medicīniskās palīdzības sniegšana un iespēja jebkurā laikā izsaukt personālu, kas ir apmācīts pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā.

Jāveic pasākumi, lai darbiniekus, kas ir cietuši nelaimes gadījumā vai pēkšņi saslimuši, varētu nogādāt vietā, kur tiem sniegs medicīnisko aprūpi.

13.2. Tur, kur to prasa darbu apjoms vai veicamās darbības, ir jāiekārto viena vai vairākas pirmās medicīniskās palīdzības telpas.

13.3. Pirmās medicīniskās palīdzības telpas ir jāaprīko ar svarīgākajām pirmās medicīniskās palīdzības iekārtām un jānodrošina, lai tām varētu viegli piekļūt ar nestuvēm.

Tās ir jāaprīko ar norādēm saskaņā ar valsts normatīviem aktiem, ieviešot Direktīvu 77/576/EEK.

13.4. Pirmās medicīniskās palīdzības iekārtām papildus ir jābūt pieejamām visās vietās, kur to prasa darba apstākļi.

Šīm iekārtām ir jābūt attiecīgi marķētām un viegli pieejamām.

Vietējā ātrās palīdzības dienesta adresei un telefona numuram ir jābūt novietotiem redzamā vietā.

14. *Sanitārais aprīkojums*

14.1. Ģērbtuves un slēdzamie skapīši

14.1.1. Ja darbiniekiem ir jāvalkā speciāls darba apģērbs un ja veselības aizsardzības vai pieklājības normas nepieļauj pārģērbšanos jebkurā citā vietā, darbiniekiem jānodrošina atbilstīgas ģērbtuves.

Ģērbtuvēm jābūt viegli pieejamām, pietiekami ietilpīgām, un tajās jābūt sēdvietām.

14.1.2. Ģērbtuvēm ir jābūt pietiekami lielām un aprīkotām ar ierīcēm, kas ļauj katram darbiniekam, ja nepieciešams, izžāvēt darba apģērbu un personisko apģērbu un mantas, kā arī glabāt tos slēdzamā skapītī.

Ja to prasa apstākļi (piemēram, bīstamas vielas, mitrums, netīrumi), jānodrošina iespēja glabāt darba apģērbu atsevišķi no darbinieku personiskā apģērba un mantām.

14.1.3. Vīriešiem un sievietēm jānodrošina atsevišķas ģērbtuves vai arī atsevišķa ģērbtuvju lietošana.

14.1.4. Ja ģērbtuves nav nepieciešamas 14.1.1 punktā minēto iemeslu trūkuma dēļ, katram darbiniekam ir jānodrošina vieta, kurā viņš var ieslēgtā veidā glabāt savu personisko apģērbu un mantas.

14.2. Dušas un izlietnes

14.2.1. Ja to prasa darba raksturs vai veselības apsvērumi, darbiniekiem ir jānodrošina piemērotas dušas pietiekamā skaitā.

Vīriešiem un sievietēm ir jānodrošina atsevišķas dušu telpas vai arī atsevišķa dušu telpu lietošana.

14.2.2. Dušas telpām ir jābūt pietiekami lielām, lai katram darbiniekam būtu iespējams netraucēti mazgāties higiēnas prasībām atbilstīgos apstākļos.

Dušas ir jāapgādā ar karstu un aukstu tekošu ūdeni.

14.2.3. Gadījumos, kad dušas nav nepieciešamas 14.2.1 punktā minēto iemeslu trūkuma dēļ, darba pozīciju un ģērbtuvju tuvumā ir jāierīko pietiekams skaits piemērotu izlietņu ar tekošu ūdeni (ja nepieciešams — ar karstu ūdeni).

Ja to prasa pieklājības normas, vīriešiem un sievietēm ir jānodrošina atsevišķas izlietnes vai arī atsevišķa izlietņu lietošana.

14.2.4. Ja telpas, kurās atrodas dušas vai izlietnes, atrodas atsevišķi no ģērbtuvēm, ir jānodrošina ērta nokļūšana no vienām telpām otrās telpās.

14.3. Tualetes un izlietnes

Darba pozīciju, atpūtas telpu, ģērbtuvju un dušu vai izlietņu telpu tuvumā darbinieku vajadzībām ir jāiekārto speciālas telpas ar atbilstīgu tualešu un izlietņu skaitu.

Vīriešiem un sievietēm ir jānodrošina atsevišķas tualetes vai arī atsevišķa tualešu telpu lietošana.

15. *Atpūtas telpas un/vai dzīvojamās telpas*

15.1. Ja to prasa darbinieku darba drošība vai veselības aizsardzība, jo īpaši veicamā darba dēļ vai ja darbinieku daudzums pārsniedz noteiktu skaitu, vai arī ja būvlaukums atrodas tālu prom, darbiniekiem ir jānodrošina viegli pieejamas atpūtas un/vai dzīvojamās telpas.

15.2. Atpūtas telpām un/vai dzīvojamām telpām jābūt pietiekami lielām un tajās jābūt attiecīgajam darbinieku skaitam atbilstīgam galdu un krēslu (ar atzveltnēm) skaitam.

15.3. Ja šādas iespējas nav, ir jāierīko citas telpas, kurās darbinieki var uzturēties darba pārtraukumos.

15.4. Stacionārajās dzīvojamajās telpās, ja tās netiek izmantotas tikai izņēmuma gadījumos, ir jābūt atbilstīgam sanitāram aprīkojumam, atpūtas istabai un brīvā laika pavadīšanas istabai.

Tām jābūt apgādātām ar gultām, trauku skapjiem, galdiem un krēsliem ar atzveltnēm atbilstīgi strādnieku skaitam. Ja nepieciešams, telpas ir jāsadala, rēķinoties ar abu dzimumu darbinieku klātbūtni.

15.5. Jāveic attiecīgi pasākumi, lai aizsargātu nesmēķētājus no neērtībām, ko rada tabakas dūmi atpūtas telpās un/vai dzīvojamajās telpās.

16. *Grūtnieces un sievietes, kas zīda mazuļus*

Grūtniecēm un sievietēm, kas zīda mazuļus, ir jābūt iespējai atgulties, lai atpūstos piemērotos apstākļos.

17. *Darbinieki — invalīdi*

Ja nepieciešams, darba vietas ir jāorganizē, ņemot vērā darbinieku — invalīdu vajadzības.

Šis noteikums jo sevišķi attiecas uz durvīm, gaiteņiem, kāpnēm, dušām, izlietnēm, tualetēm un darba pozīcijām, ko tiešā veidā izmanto vai aizņem invalīdi.

18. *Dažādi noteikumi*

18.1. Būvlaukuma apkārtnē un uz tā robežlīnijas ir jāizvieto skaidri redzamas un atpazīstamas norādes.

18.2. Būvlaukumā darbinieki ir jānodrošina ar pietiekamu daudzumu dzeramā ūdens un, iespējams, arī ar vēl kādu piemērotu bezalkoholisku dzērienu gan aizņemtās telpās, gan darba pozīciju tuvumā.

18.3. Darbiniekiem ir:

— jādod iespēja ieturēt maltītes apmierinošos apstākļos,

— ja nepieciešams, viņi jānodrošina ar iespēju gatavot maltītes apmierinošos apstākļos.

B DAĻA

KONKRĒTAS MINIMĀLĀS PRASĪBAS DARBA POZĪCIJĀM BŪVLAUKUMĀ

Ievads

Ja situācija ir īpaša, tālāk sniegto minimālo prasību klasificēšana divās sadaļās nav jāuzskata par saistošu.

I sadaļa

Darba pozīcijas būvlaukuma telpās

1. *Stabilitāte un izturība*

Telpu struktūrai un stabilitātei ir jāatbilst to izmantošanas raksturam.

2. *Avārijas izejas durvis*

Avārijas izejas durvīm ir jāveras uz ārpusi.

Avārijas izejas durvis nedrīkst tikt aizslēgtas vai nostiprinātas tā, ka jebkura persona, kam nepieciešams tās izmantot avārijas situācijā, nevarētu šīs durvis viegli un bez kavēšanās atvērt.

Bīdāmās durvis vai virpuļdurvis par avārijas izejām izmantot nedrīkst.

3. *Ventilācija*

Ja tiek izmantotas gaisa kondicionēšanas vai mehāniskās ventilācijas iekārtas, tām jādarbojas tā, lai darbinieki neciestu no caurvēja, kas rada neērtības.

Bez kavēšanās ir jānovāc jebkādas atliekas vai netīrumi, kas var radīt tūlītējus draudus darbinieku veselībai, piesārņojot atmosfēru.

4. *Temperatūra*

4.1. Temperatūrai atpūtas zonās, dežurējošā personāla zonās, sanitārajās telpās, ēdnīcās un pirmās medicīniskās palīdzības telpās ir jāatbilst attiecīgās telpas mērķim.

4.2. Ņemot vērā darba raksturu un telpas izmantošanu, logi, virsgaismas logi un stikla starpsienas ir attiecīgi jāaprīko, lai novērstu pārliecīgas saules gaismas ieplūdi.

5. *Dabiskais un mākslīgais apgaismojums*

Darba vietām pēc iespējas vairāk jāsaņem dabiskais apgaismojums, un tās ir jāaprīko ar mākslīgās gaismas avotiem, lai pasargātu darbinieku drošību un veselību.

6. *Telpu grīdas, sienas, griesti un jumti*

6.1. Darba vietu grīdās nedrīkst būt bīstami pacēlumi, bedres un slīpumi, tām jābūt nostiprinātām, stabilām, un tās nedrīkst būt slidenas.

6.2. Telpu grīdu, sienu, griestu virsmām jābūt tādām, lai tās varētu notīrīt vai atjaunot atbilstīgi higiēnas standartiem.

6.3. Caurspīdīgās vai gaismu caurlaidošās sienas, jo īpaši stikla starpsienas telpās vai darba vietu un satiksmes eju tuvumā, ir redzami jāmarķē un jāgatavo no droša materiāla vai arī jānorobežo no šādām vietām vai no satiksmes ejām, lai novērstu darbiniekiem iespēju sadurties ar sienām vai, sienai saplīstot, gūt ievainojumus.

7. *Logi un virsgaismas logi*

7.1. Jānodrošina, lai darbinieki var logus, virsgaismas logus un ventilatorus drošā veidā atvērt, aizvērt, mainīt to stāvokli vai nostiprināt tos.

Atvērtā stāvoklī tie nedrīkst apdraudēt darbiniekus.

7.2. Logi un virsgaismas logi ir jāprojektē kopā ar attiecīgām iekārtām vai arī jāaprīko citādā veidā, ļaujot veikt to tīrīšanu, nepakļaujot riskam darbiniekus, kas veic šo darbu, un tuvumā esošos darbiniekus.

8. *Durvis un vārti*

8.1. Durvju un vārtu izvietojumu, skaitu un izmērus, kā arī materiālus, kas tiek izmantoti durvju un vārtu gatavošanā, nosaka telpu vai zonu raksturs un izmantošana.

8.2. Caurredzamas durvis ir attiecīgi jāmarķē labi redzamā augstumā.

8.3. Virpuļdurvīm un vārtiem ir jābūt caurredzamiem vai arī jāsatur caurredzamas plāksnes.

8.4. Ja durvju un vārtu caurredzamās virsmas nav izgatavotas no droša materiāla, un ir iespējams, ka darbinieki var gūt ievainojumus, ja durvis vai vārti saplīst, virsmas ir jāpasargā no saplīšanas.

9. *Satiksmes ejas*

Ņemot vērā telpu izmantošanas nolūku un esošās iekārtas, satiksmes ejas ir skaidri jāmarķē, kur tas ir nepieciešams, lai pasargātu darbinieku drošību un veselību.

10. *Specifiski pasākumi eskalatoriem un slīdceliņiem*

Eskalatoriem un slīdceliņiem jāfunkcionē droši.

Tie jāaprīko ar nepieciešamajām drošības ierīcēm.

Tie jāaprīko ar viegli identificējamām un pieejamām izslēgšanas ierīcēm avārijas gadījumiem.

11. *Telpu izmēri un telpu ietilpība*

Darba telpām jābūt ar pietiekamu virsmas laukumu un augstumu, ļaujot darbiniekiem veikt darbu, neapdraudot savu drošību, veselību vai labsajūtu.

II sadaļa

Būvlaukuma darba pozīcijas āra apstākļos

1. *Stabilitāte un izturība*

1.1. Augstām un zemām pārvietojamām vai stacionārām darba pozīcijām jābūt izturīgām un stabilām, ņemot vērā:

— darbinieku skaitu tajās,

— maksimālo svaru, kādu tām var nākties izturēt, kā arī svara sadali,

— ārējās ietekmes, kam tās var tikt pakļautas.

Ja šo darba pozīciju balsta ierīces un citi elementi nav stabili paši par sevi, stabilitāte ir jānodrošina ar atbilstīgu un drošu nostiprināšanas metožu palīdzību, lai izvairītos no jebkādām neparedzētas vai pēkšņas visa darba pozīcijas vai tās daļu kustēšanās.

1.2. Pārbaude

Stabilitāte un izturība ir attiecīgi jāpārbauda, īpaši pēc izmaiņām darba pozīcijas augstumā vai dziļumā.

2. *Energosadales instalācijas*

2.1. Regulāri jāpārbauda un jāuztur kārtībā uz laukuma esošās energosadales instalācijas, jo īpaši tās, kas pakļautas ārējai ietekmei.

2.2. Instalācijas, kas pastāvējušas pirms laukuma ierīkošanas, ir jāidentificē, jāpārbauda un skaidri jāapzīmē ar norādēm.

2.3. Ja iespējams, tur, kur ir gaisa elektropārvades līnijas, tās vai nu jāpārvieto prom no būvlaukuma zonas, vai arī strāva ir jāatslēdz.

Ja tas nav iespējams, jāierīko barjeras vai norādes, lai nodrošinātu, ka to tuvumā neatrodas transportlīdzekļi un instalācijas.

Tur, kur transportlīdzekļiem ir jāpārvietojas zem elektropārvades līnijām, jāizvieto attiecīgi brīdinājumi un piekarināmie aizsargi.

3. *Atmosfēras ietekme*

Darbinieki ir jāaizsargā no atmosfēras, kas var ietekmēt viņu veselību un drošību.

4. *Krītoši objekti*

Tur, kur tas ir tehniski iespējams, darbinieki jāaizsargā no krītošiem objektiem ar uztveršanas metodēm.

Materiāli un iekārtas jāizkārto vai jāizvieto tā, lai novērstu sabrukšanas vai apgāšanās iespēju.

Ja nepieciešams, laukumā jāierīko apjumtas ejas vai arī piekļūšana bīstamajai zonai jāpadara neiespējama.

5. *Krišana no augstuma*

5.1. Kritieni no augstuma jānovērš ar fiziskām metodēm, jo īpaši izmantojot izturīgas grozāmās sastatnes, kas ir pietiekami augstas un kurām ir norobežojums vismaz galos, galvenā marga un starpmarga, vai arī kādu tām līdzvērtīgu alternatīvu.

5.2. Principā darbu augstu virs zemes drīkst veikt tikai ar atbilstīgām iekārtām vai izmantojot kolektīvās aizsardzības ierīces, kā, piemēram, grozāmās sastatnes, platformas vai drošības tīklus.

Ja šādu iekārtu izmantošana nav iespējama darba rakstura dēļ, jānodrošina piemērots piekļūšanas veids un jāizmanto drošības virves vai cita veida nostiprinošas drošības metodes.

6. *Sastatnes un kāpnes* (*)

6.1. Sastatnes attiecīgi jāsagatavo, jāuzstāda un jāuztur, lai novērstu sabrukšanas iespēju un nejaušu sakustēšanos.

6.2. Darba platformas, trapi un sastatņu kāpnes jāuzstāda, to izmēri jāizvēlas, tās jānodrošina un jāizmanto tādā veidā, lai novērstu cilvēku krišanu un pasargātu tos no krītošiem objektiem.

6.3. Sastatnes jāpārbauda kompetentai personai:

(a) pirms sastatņu izmantošanas uzsākšanas;

(b) tās izmantojot, ik pēc noteikta laikposma;

(c) pēc izmaiņām, periodiem, kuru laikā tās nav tikušas izmantotas, ir bijušas pakļautas sliktiem laika apstākļiem vai zemestrīcēm, vai citiem apstākļiem, kas būtu varējuši ietekmēt sastatņu stiprumu vai stabilitāti.

6.4. Kāpnēm jābūt pietiekami stiprām un pareizi uzturētām.

Tās ir jāizmanto pareizi, atbilstīgās vietās un saskaņā ar mērķi, kam tās ir domātas.

6.5. Pārvietojamās sastatnes jānodrošina pret pēkšņu sakustēšanos.

7. *Ceļamiekārtas* (*)

7.1. Visām ceļamierīcēm un piederumiem, to skaitā minēto ierīču un piederumu sastāvdaļām, papildinājumiem, stiprinājumiem un balstiem, jābūt:

(a) pienācīgi projektētiem un konstruētiem un pietiekami izturīgiem tam mērķim, kam tie tiek izmantoti;

(b) pareizi uzstādītiem un izmantotiem;

(c) uzturētiem labā darba kārtībā;

(d) pārbaudītiem un pakļautiem regulāriem testiem un pārbaudēm saskaņā ar spēkā esošiem tiesību aktiem;

(e) ar tiem drīkst strādāt kvalificēti darbinieki, kas ir saņēmuši atbilstīgu apmācību.

7.2. Uz visām ceļamierīcēm un piederumiem ir skaidri jānorāda maksimālais paceļamās kravas svars.

7.3. Ceļamiekārtas un piederumus nedrīkst izmantot citiem mērķiem, kā tikai tiem, kam tie ir domāti.

8. *Rakšanas un materiālu pārvadāšanas transportlīdzekļi un iekārtas* (*)

8.1. Visiem rakšanas un materiālu pārvadāšanas transportlīdzekļiem un iekārtām jābūt:

(a) pienācīgi projektētiem un konstruētiem, pēc iespējas vairāk ņemot vērā ergonomikas principus;

(b) uzturētiem labā darba kārtībā;

(c) pareizi izmantotiem.

(*) Šis punkts tiks konkretizēts nākamajā direktīvā, kas izdarīs labojumus Direktīvā 89/655/EEK, jo īpaši ar mērķi papildināt tās pielikuma 3. punktu.

8.2. Rakšanas un materiālu pārvadāšanas transportlīdzekļu un iekārtu vadītājiem un operatoriem ir jābūt speciāli apmācītiem.

8.3. Jāveic piesardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka rakšanas un materiālu pārvadāšanas transportlīdzekļi un iekārtas neiekrīt izraktajās bedrēs vai ūdenī.

8.4. Ja nepieciešams, rakšanas un materiālu pārvadāšanas transportlīdzekļi un iekārtas jāaprīko ar attiecīgām konstrukcijām, lai vadītājs netiktu saspiests, ja transportlīdzeklis apgāžas, kā arī tiktu aizsargāts no krītošiem objektiem.

9. *Instalācijas, mašīnas, iekārtas* (*)

9.1. Instalācijām, mašīnām, iekārtām, to skaitā rokas instrumentiem — gan ar strāvu darbināmiem, gan bez strāvas darbināmiem, jābūt:

(a) pienācīgi projektētiem un konstruētiem, pēc iespējas vairāk ņemot vērā ergonomikas principus;

(b) uzturētiem labā darba kārtībā;

(c) izmantotiem tikai tam darbam, kam tie ir paredzēti;

(d) ar tiem drīkst strādāt darbinieki, kas ir saņēmuši attiecīgu apmācību.

9.2. Instalācijas un iekārtas, kas darbojas zem atmosfēras spiediena, jāpārbauda un jāpakļauj regulāriem testiem un pārbaudēm saskaņā ar pastāvošiem tiesību aktiem.

10. *Rakšanas darbi, akas, pazemes darbi, tuneļi un zemes darbi*

10.1. Rakšanas darbos, akās, pazemes darbos un tuneļos jāveic atbilstīgi piesardzības pasākumi:

(a) izmantojot piemērotus balstus vai veicot malu nostiprināšanu;

(b) lai novērstu risku, kas saistās ar cilvēku, materiālu vai objektu krišanu, kā arī applūšanu;

(c) lai nodrošinātu pietiekamu ventilāciju visās darba pozīcijās, tādējādi nodrošinot atmosfēru, kuras ieelpošana nav bīstama un kaitīga veselībai;

(d) lai strādnieki varētu nokļūt drošībā ugunsgrēka gadījumā vai arī ūdens vai materiālu noplūdes gadījumā.

10.2. Pirms rakšanas darbu sākuma jāveic pasākumi, lai noteiktu un samazinātu līdz minimumam jebkādu risku, kas saistās ar pazemes kabeļiem un citām sadales sistēmām.

10.3. Jāierīko droši ceļi, kas ved iekšā un ārā no izraktajām platībām.

10.4. Zemes kaudzēm, materiāliem un transportlīdzekļiem jāatrodas tālāk prom no izraktās platības; ja nepieciešams, jāuzceļ atbilstīgas barjeras.

11. *Nojaukšana*

Gadījumos, kad ēkas vai celtnes nojaukšana var izrādīties bīstama:

(a) jāizmanto atbilstīgi piesardzības pasākumi, metodes un procedūras;

(b) darbs jāplāno un jāveic tikai un vienīgi kompetentas personas uzraudzībā.

12. *Metāla vai betona karkasi, veidņi un saliekamo konstrukciju smagas sastāvdaļas*

12.1. Metāla vai betona karkasi un to sastāvdaļas, veidņi, saliekamo konstrukciju sastāvdaļas vai pagaidu balsti un stiprinājumi jāuzstāda un jānojauc tikai un vienīgi kompetentas personas uzraudzībā.

12.2. Jāveic atbilstīgi piesardzības pasākumi, lai pasargātu darbiniekus no riska, ko rada konstrukcijas pagaidu trauslums vai nestabilitāte.

(*) Šis punkts tiks konkretizēts nākamajā direktīvā, kas izdarīs labojumus Direktīvā 89/655/EEK, jo īpaši ar mērķi papildināt tās pielikuma 3. punktu.

12.3. Veidņi, pagaidu balsti un stiprinājumi jāprojektē, jāuzstāda un jāuztur tā, lai tie droši izturētu jebkādu spriedzi un spiedienu, kas uz tiem attiektos.

13. *Koferdami un kesoni*

13.1. Visiem koferdamiem un kesoniem jābūt:

(a) pienācīgi izgatavotiem no atbilstīgiem, izturīgiem piemērota stipruma materiāliem;

(b) atbilstīgi aprīkotiem, lai darbinieki var rast tajos patvērumu ūdens un materiālu noplūdes gadījumā.

13.2. Koferdamu un kesonu izgatavošana, uzstādīšana, pārveidošana un demontāža ir jāveic tikai un vienīgi kompetentas personas uzraudzībā.

13.3. Ik pēc noteikta laikposma visi koferdami un kesoni ir jāpārbauda kompetentai personai.

14. *Darbs uz jumtiem*

14.1. Ja nepieciešams izvairīties no riska vai arī ja augstums vai slīpums pārsniedz dalībvalstu noteiktos radītājus, jāveic kolektīvi piesardzības pasākumi, lai novērstu darbinieku un darbarīku vai citu priekšmetu vai materiālu krišanu.

14.2. Ja strādniekiem jāstrādā uz vai pie jumta vai kādas citas virsmas, kas gatavota no trausliem materiāliem, kam ir iespējams izkrist cauri, jāveic piesardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka viņi netīšām neuzkāpj uz virsmas, kas gatavota no trausla materiāla, vai nenokrīt no tās.